

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI KULTURÁLIS

HÍRLEVÉL

II. évfolyam 1-2. szám

Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Közhasznú Társaság

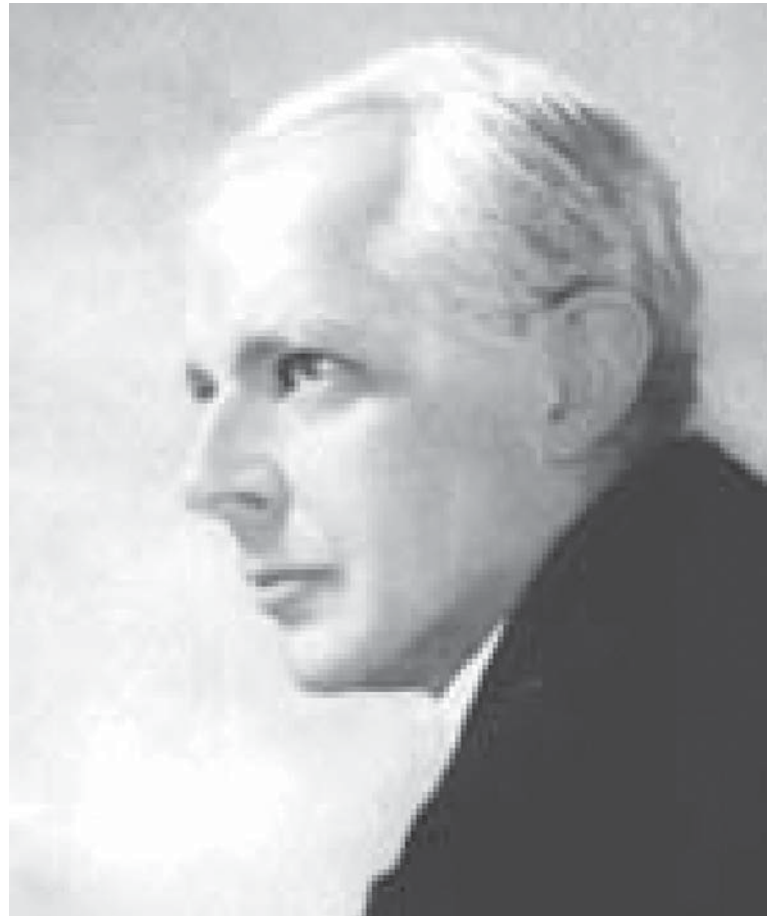
2006/1-2.

Juhász Gyula Bartók Bélának

Erdély erdői zúgnak,
Ezüst és arany erdők,
Borongó, barna felhők,
Hárfái Nemerének
- Sirámos dajkaének -
A dalaidban.

Tiszai tájak sírnak,
Panasza jegenyéknek,
Halottas őszi rétek,
Zúgó, fekete nyárfák,
Magányosak és árvák
A muzsikádban.

És fölérz és fölzeng
Az áhitatos, ős, szent,
Az ázsiai mély, nagy,
Szilajbús, boldog méla,
Pogány és büszke lélek,
A régi, régi éden
A zenédben!

TARTALOM

Névadónkra emlékezünk

Rendezvényeink

Pályázatok

Jogszabály-ismertető

Kultúrával a Nyugat Kapujában

A Fertő-táj természeti kincsei

Rezeda Népzenei Együttes

NÉVADÓNKRA EMLÉKEZÜNK ...

BARTÓK BÉLA zeneszerző, zongoraművész

*1881. március 25., Nagyszentmiklós - 1945.
szeptember 26., New York*

Életműve mind a magyar, mind az egyetemes zene-történet szempontjából korszakalkotó jelentőségű. 1906-tól mintegy tíz éven át az ország különböző tájain gyűjtötte a magyar és nemzetiségi népzene-t. Kodály Zoltánnal gyűjtőútjaik eredményeként hatalmas anyagot tártak fel, a népi dallam- és ritmusvilágot saját műveikbe is beolvasztották. Bartók Béla 1907-től 1934-ig a Zeneakadémia zongora-tanszé-kének tanára volt, s közzétette népdal-monográfiáit és tanulmányait.

Első zeneszerzői periódusában zongora- és zenekari darabokkal, illetve I. vonósnégyesével jelentkezett. Jelentős alkotása a Kékszakállú herceg vára című opera, valamint a Fából faragott királyfi és a Csodálatos mandarin című színpadi művek. Legterméke-nyebb korszaka az 1920-as és 1930-as évek, érett zenei nyelve is ekkor alakult ki. Ekkor írt főbb alkotásai: hegedűversenye, két zongoraversenye, a zene-kari kísérettel készült kórusmű, a Cantata Profana, a Zene húros- ütőhangszerekre és cselesztára, a Szonáta két zongorára és ütőhangszerekre, valamint a Divertimento.

Zongoraművészként is rendkívüli sikereket aratott. Európa szinte valamennyi országában, a Szovjetunió-ban és az Egyesült Államokban adott koncerteket. A fasizmus elől 1940-ben az Egyesült Államokba emigrált, ahol megírta a Concertót, a Yehudi Menuhinnek szánt Hegedű-szólószonátát, és 1945-ben fejezte be - néhány ütem kivételével - a III. zongoraversenyt. Bartók zenéjét a világ klasszikusai között tartják számon.

Hamvait 1988-ban hazahozták, és Budapesten helyezték végső nyugalomra.

(Forrás: www.magyarország.hu)

Bartók Béla emigrálása előtti utolsó hangversenyét a Bartók Béla Megyei Művelődési Központ elődöntményében, az akkori Városi Kultúrházban adta 1940. január 17-én. E koncert emlékére 1971. január 17-én az akkor Kisfaludy Károly Színházként működő épület falán emléktáblát helyeztek el. 1987. május 15-én a megyei művelődési központ felvette a Bartók Béla nevet.

A Bartók Béla Megyei Művelődési Kht. az idei évben **több programmal is tiszteleg névadója előtt**, amellyel célja a bartóki szellemi örökség megőrzése és továbbvitele.

Bartókhoz kapcsolódó programok

I. Regionális Népzenei Szakmai Nap és Turisztikai Bemutató

2006. április 22.

„Cantata Profana”

Nemzetközi vers- és prózamondó verseny Bartók Béla születésének 125. évfordulója tiszteletére

2006. május 20.

Bartók Béla és a XX. század

A Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht. és a Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola közös hangversenye

Közreműködik:

a Teatro di Musica Kamarazenekar
2006. október 26.

Bartók élete képeslapokon

Kiállítás Sasvári Tiborné magángyűjteményéből (Nagyatád)

2006. október 26. – november 9.

Kórusangverseny Bartók Béla tiszteletére Győr-Moson-Sopron megye kórusainak részvételével

Fellépő kórusok:

Szentirmai Elemér Vegyeskar – Sopronhorpács
Erkel Ferenc Vegyeskar – Hegyeshalom
Bel Canto Vegyeskar – Nagylózs
Pedagógus Énekkar Egyesület – Győr
Győri Bazilika Palestrina Kórus – Győr
Eszterházi Baráti Kör Kamarakórus – Fertőd
2006. november 24.

I. NYUGAT-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS NÉPZENEI SZAKMAI NAP ÉS TURISZTIKAI BEMUTATÓ

2006. április 22.

A Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht. számos alkalmat teremt Bartók Béla által gyűjtött magyar népzene bemutatására, megszólaltatására. A Nyugat-Dunántúli Regionális Népzenei Szakmai Nappal is szeretnénk a bartóki életmű előtt tisztelni.

Mint tudjuk, Bartók Béla az 1900-as évek elején kezdte gyűjteni a régi magyar népzene. Mint valami ismeretlen természeti tüneményt fedezte fel a népi muzsika legrégebb, legtisztább forrásait, majd sokrétű és általános magyar zenei nyelvet teremtett a népzeneből. Bartók életműve korszakos mérföldkő a magyar zene történetében. Zenéjével a magyarság először követel és kap helyet magának az emberiség nagy zenéjében.

A megyei művelődési központ feladatának és egyben szívényének tekinti a magyar népzene életben tartását, ezért is szervezi és bonyolítja a Győr-Moson-Sopron megyében működő népdalkörök, népzenei együttesek találkozóit valamint ezek minősítőit, ezáltal alkalmat biztosítva tudásuk megmérettetésére, értékelésére. Szakmai napok keretében pedig lehetőséget biztosítunk az ének-zene tanárok, művészeti vezetők továbbképzésére, és az egyéni érdeklődők tájékoztatására.

**A Magyar Versmondók Egyesülete, a
Magyar Művelődési Intézet és
a Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht.**

„CANTATA PROFANA”

**címmel nemzetközi, többnyelvű vers és próza-
mondó versenyt hirdet Bartók Béla születésé-
nek 125. évfordulója tiszteletére.**

A meghirdető szervezetek célja, hogy nagy zeneköltőnk szellemét versekkel megidézzék a róla és zenéjéről szóló, hozzá kapcsolható költeményekkel.

A verseny felmenő rendszerű, a megyei rendezvényeket követően regionális elődöntőkre kerül sor. A határainkon túl élő versmondók területi válogatásokon vesznek részt.

A döntő **2006. december 2-3-án** lesz, a helyszínt később jelöljük ki.

Az I. Nyugat-Dunántúli Regionális Népzenei Szakmai Nap is egy továbbképzésre lehetőséget adó szakmai nap, ugyanakkor egy rendkívüli rendezvény több szempontból is. Elsősorban azért, mert túlnyúlik a megye határán, hisz regionális program. Ugyanakkor ez a rendezvény országos kitekintést ad a magyar népzeneről azáltal, hogy előadást hallhatunk Bartók Béla népzenei gyűjtéséről, az ősi magyar népi hangszerekről (furulya, koboz, tekerőlant), s azokat Birinyi József népzene kutató és Inoka Győző népzeneész meg is szólaltatja. Dr. Barsi Ernő népzene kutató a Győr-Moson-Sopron megyei alkalomhoz kötődő dalokról beszél. A Nyugat-dunántúli régió másik két megyéjének népzenei életét pedig Olsvai Imre népzene kutató és Ifj. Horváth Károly népzene kutató mutatja be.

A szakmai nap másik érdekes eseménye az, hogy az elméleti előadások után a délutáni órákban mindhárom megye élő népzeneje elevenedik meg a pávakörök, népi zenekarok és egyéni fellépők előadásában. Mindezekon kívül pedig a turisztikai bemutató során képet kaphatunk a három megye épített és természetes környezetéről, turisztikai látványosságairól, szálláshelyekről.

Bízunk benne, hogy ez a sokszínű, komplex rendezvény sokak érdeklődését felkelti, és ellátogatnak intézményünkbe 2006. április 22-én.

Szalay Lajos: Cantata Profana

Részvételi feltételek:

A vers- és prózamondó versenyen részt vehet minden 15. életévét betöltött, hazai és határon túl élő magyar nyelvű amatőr vers- és prózamondó.

A versmondónak az alábbiakkal kell készülni:

- egy Bartók Béláról szóló vers
- egy, a zenéről szóló verssel, a teljes magyar- és világirodalomból
- egy népköltészeti alkotással (szívesen vesz- szük a Kárpát-medence népköltészeti alkotásaiból vett merítést.

Egy-egy vers vagy próza hossza nem haladhatja meg az 5 percet.

A felmenő rendszerű verseny megyei döntője **2006. május 20-án** lesz Győrben, a Bartók Béla Megyei Művelődési Központban.

A jelentkezési lapokat a Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht. címére (9022 Győr, Czuczor G. u. 17.) kérjük eljuttatni **2006. április 14-ig**. A jelentkezési lap és a verseny kiírása a BBMMK Kht. honlapjáról (www.bbmmk.hu) is letölthető. További információ kérhető a 96/326-522-es telefonszámon, vagy e-mailben a bbmmk@enternet.hu címen.

I. Győr-Moson-Sopron Megyei Gyermeknéptánc-fesztivál és Minősítő

2006. április 23.

A Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht., az „Örökítő” Nyugat-Dunántúli Regionális közhasznú Kulturális Egyesület közösen hirdeti meg a Győr-Moson-Sopron megyében működő amatőr néptánc-csoportok, együttesek részére az I. Megyei Gyermeknéptánc-fesztivált és Minősítőt.

Szeretnénk 3 fős szakmai zsűri által nyújtott értékeléssel és minősítési fokozatok kiadásával segítséget nyújtani a néptánc-csoportok vezetőinek, tagjainak egyaránt. Célunk továbbá ösztönözni a csoportok tevékenységét, hagyományápolását, a szakmai megmérettetésen túl a résztvevő gyermekek és felnőttek számára kívánunk örömteli találkozási lehetőséget biztosítani.

A zsűri javaslata alapján a legjobb 6-14 éves korosztályos csoportok továbbjutási lehetőséget kapnak a Regionális Gyermeknéptánc-fesztiválra.

A Regionális Fesztiválon való szereplési lehetőség alapja a Megyei Fesztiválon való eredményes fellépés.

A csoportok tagjainak életkora: 6-14 éves kor. A csoport létszámának 20%-a lehet ettől eltérő, de – a regionális fesztiválra továbbjutni szándékozók esetében – nem haladhatja meg a 16 éves életkort.

XV. Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó 2006

Ezzel a címmel hirdette meg a Magyar Drámapedagógiai Társaság felmenőrendszerű programsorozatát a közelmúltban. A Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht. az elmúlt évekhez hasonlóan csatlakozik a fesztiválhoz, és a megyei találkozót **2006. április 28-29-én** rendezi meg.

A találkozóra az általános iskolás korúak érdeklődésének megfelelő előadással lehetett nevezni műfaji, tematikai megkötés nélkül. A javasolt műsoridő alsó tagozatos csoportoknál 15 perc, felső tagozatosoknál 25 perc. Az induló csoport tagjainak 20%-a lehet idősebb, mint 14-15 év. Az a csoport, amelyik elindul az Országos Diákszínházi Találkozón, ugyanazt az előadását nem nevezheti a Weöres Sándor Gyermekszínházi Találkozóra. Egy csoport egy előadással nevezhet. A jelentkező csoportok a működési helyük szerinti megyei találkozón indulhatnak.

A csoportok a megyei bemutatók után felmenő rendszerben juthatnak el a területi találkozókra. A legjobb előadásokat bemutató csoportok országos gálaműsoron vehetnek részt.

A megyei találkozó megrendezésével szeretnénk alkalmat adni a csoportok vezetőinek találkozására, a szakmai zsűrivel történő konzultációra is, mely a diákszínházi mozgalom továbbfejlődését segítheti. Minden érdeklődőt szeretettel várunk résztvevőként, nézőként egyaránt.

RENDEZVÉNYEINK

Kazinczy Nap: Szép magyar beszéd – A Kazinczy Ferenc Gimnázium rendezvénye
2006. április 21.

A Tánc világnapja
2006. április 27.

New Generation Nemzetközi Balettverseny – Nemzetközi Ifjúsági Balettegyesület
2006. május 6.

Illyés Gyula Nemzeti Vers- és Prózamondó Verseny Megyei elődöntője
2006. május 6.

A mosonmagyaróvári Szivárvány Kör kiállítása
2006. május 11-22.

A Lippentő Néptáncsoport műsora
2006. május 14.

Grácia Művészeti Iskola Rendezvénye
2006. június 2-3.

Napsugár Művészeti Iskola Rendezvénye
2006. június 10.

Bangó Margit önálló estje
2006. június 11.

Magyar Táncfesztivál

2006. június 18. – a Debreceni Balett előadása
2006. június 19. – a dunaujvárosi Bartók Kamaraszínház előadása
2006. június 20. – Csabai Attila Társulat előadása
2006. június 22. – a Még 1 Mozdulatszínház előadása

Területi sporttwerking és majorette verseny
2006. június 25.

Színház

Gyerekszínházi előadások

- **Hamupipóke** – táncszínház (65 perc)
A budapesti BM Duna Művészegyüttes produkciója
Az előadások időpontja: 2006. április 24-25-26.
- **Kincses sziget** – zenés játék két részben (85p)
A budapesti Szép Színház produkciója
Az előadások időpontja: 2006. április 20.
- **„Az ezeregy éjszaka meséi” – mesejáték: Fatime Hastáncsoport**
2006. május 5.

I. GYŐRI OPERETT FESZTIVÁL

2006. június 21. - Kálmán - Kardos: Marica grófnő

2006. június 23. - Csíky-Félix-Bradányi:
A nagymama

2006. június 24. - Szirmai - Bakonyi - Gábor:
Mágnás Miska

Kiállítás

Petőcz Tamás festőművész kiállítása
2006. április 20. – május 2.

Koncert

A Kolompos zenekar gyereknapi koncertje
2006. május 29. 14 óra

A Kolompos együttes 1987-ben alakult, autentikus magyar népzenei játszik. 1990-től kezdve muzsikálnak gyermekeknek, óvodákban, iskolákban, művelődési házakban ismertetik meg a kicsikkel a népzene, néptánc és a népszokások alapjait. Mindezt szórakoztató formában teszik és nem az ismeretátadás a legfőbb céljuk, hanem az élményszerzés, jó hangulatú, vidám játékos, táncos-zenés multságokon elültetni a gyerekek szívébe népművészetünk szeretetét. Ajánlott korosztály: 4-10 évesek.

Kalandozások a zene birodalmában – koncert gyerekeknek
2006. május 4.

PÁLYÁZATOK

1. A Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés pályázatot ír ki **kulturális tevékenység támogatására**. Pályázhatnak az önkormányzatok, a kulturális intézmények és a művelődési célú civil szervezetek. Maximálisan elérhető támogatás: 200.000 Ft.

Pályázati témakörök:

- Győr-Moson-Sopron megye kulturális örökségének megőrzését és népszerűsítését segítő szakmai programok megvalósítása.
- Művészeti és közművelődési rendezvények szervezése, különös tekintettel a több település vagy szervezet rendezésében megvalósuló programokra.

Beérkezési határidő: 2006. május 2.

További információ kérhető: Kissné Heller Ilona kulturális szakreferenstől, tel.: 96/522-260

2. A Falvak Kultúrájáért Alapítvány pályázatot hirdet **alkotói feltételek támogatására**. Pályázhatnak társadalmi szervezetek és művészeti iskolák.

Pályázat célja: alkotó és előadóművészek, művészeti csoportok kedvezményes fogadása az Adrianus Európai Alkotótelep alkotóházaiban /Aranyosapáti, Olaszfalu, Rahó (Ukrajna) és Nagykövesd (Szlovákia)/. Olyan közösségek jelentkezését várjuk, akik alkotói tevékenységükkel egyben hozzájárulnak a települések kulturális életének gazdagításához és a kulturális együttműködésének fejlesztéséhez is.

Beadási határidő: 2006. május 1.

A pályázatról további információ az alkotohazak.shp.hu vagy a kultura_lovagja@freemail.hu kérhető.

Cím:

Falvak Kultúrájáért Alapítvány
1143 Budapest, Stefánia út 33.

JOGSZABÁLY-ISMERTETŐ

Jogszabály-ismertetőinkkel a közművelődési dolgozókra vonatkozó szabályok közötti eligazodást szeretnénk a jövőben segíteni.

A dokumentumvásárlási hozzájárulásról - 157/2000. (IX. 13.) Korm. rendelet

A rendelet értelmében dokumentumvásárlási hozzájárulást vehetnek igénybe a muzeális intézményekben, nyilvános könyvtárakban, közleveledtárakban és közművelődési intézményekben **közalkalmazotti jogviszonyban álló, teljes munkaidőben és kulturális közalkalmazotti munkakörben foglalkoztatott** dolgozók. A hozzájárulást az a kedvezményezett veheti igénybe, aki a tárgyév **január 1-jén** a fent felsorolt intézmények alkalmazásában állt.

A hozzájárulást a kedvezményezett természetbeni juttatásként, **vásárlási utalvány** formájában veheti igénybe. A 2006. évben a hozzájárulás összege, azaz az utalványkeret **20.000 Ft**. A dokumentumvásárlási hozzájárulás 2006-ban is **adómentes és járulékmentes**.

A lebonyolítással a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a **Könyvtárellátó Közhasznú Társaságot** bízta meg. (1391 Budapest, Pf. 204. Tel.: 237-6900).

A rendelet teljes szövege honlapunkon elérhető.

A helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatásáról 4/2004. (II. 20.) NKÖM

A rendelet értelmében a helyi önkormányzatok pályázatot nyújthatnak be a **könyvtári és a közművelődési tevékenység támogatására**.

A rendelet hatálya kiterjed azokra a helyi önkormányzatokra, amelyek nyilvános könyvtárakat, közművelődési intézményeket és közösségi színtereket tartanak fenn. A támogatás összegét 50-50%-os arányban kell felhasználni egyrészt a könyvtári, másrészt a közművelődési támogatásokra, mértékét a rendelkezésre álló saját forrás arányában állapítják meg.

A támogatások folyósítása legkésőbb a tárgyév júniusában történik. A helyi önkormányzat köteles biztosítani, hogy a támogatást a rendeletben előírt célra használják fel, és az adott intézmény a központi támogatáshoz, az önrésszel együtt – az önkormányzat számlájára történő megérkezéstől számított – 8 banki napon belül hozzáférhessen.

A rendelet teljes szövege honlapunkon elérhető.

KISFALUDY NAPOK

2006. márciusában 43. alkalommal került megrendezésre a Kisfaludy Napok Megyei Középiskolai Művészeti Fesztivál. Az intézményünk által szervezett rendezvény keretében Győr-Moson-Sopron megye valamennyi középiskolájának tanulója lehetőséget kapott arra, hogy megmutathassa, tehetségét a különböző művészeti ágakban.

Az előző évek hagyományaihoz híven a résztvevők tíz kategóriában mérethették meg magukat, melyek a következők voltak: vers- és prózamonddás; diákszínpadok; képzőművészet; szólóének, szólóhangszer, kamarazene; diákköltők, diákírók, vers-, próza-, műelemzés és műfordítás; pop-rock; néptánc; népzene; énekkar, kamarakórus, népdal; honismeret, helytörténet, néprajz; tánc- és mozgásművészet. Nagy örömünkre szolgál, hogy a megye 43 középiskolájából 909 diák jelentkezett a péntektől vasárnapig zajló rendezvénysorozatra. A diákok munkáját szakmai zsűri értékelt, így hasznos útmutatást és tanácsokat kaptak a továbblépés érdekében.

A program nem csak megmérettetésnek, hanem élményt nyújtó diáktalálkozónak is színtere volt: március 17-én a Fesztivál Találkozó keretében a Besh O Drom együttes adott koncertet, március 18-án pedig a Fesztivál Klubban a MIND1 együttest hallhatták a diákok.

KULTÚRÁVAL A NYUGAT KAPUJÁBAN

„Nyugat kapujában, de nem kint vagyunk, hanem bent... A művészetek, az európai és magyar hagyományok régi s máig virágzó kertjéből nyílik ez a kapu más kertek világa felé: a Duna, a Kisalföld tájának friss ízeivel tele. Így állunk, így vagyunk otthon több, mint ezer éve a Nyugat kapujában, itt a pannonhalmi főapátság történelmi méltóságával megerősítve, a győri Székesegyház Szent László hermájával is szimbolizálva sok évszázados, termékeny, teremtő jelenlétünket Európában.

Büszke vagyok rá, s köszönöm Önöknek, hogy fővédnöke lehetek ennek a kulturális fesztiválnak.

Tudom, nagyszerű eseményeket ígér országsszer- te a miénkkel csaknem egy időben zajló Tavaszi Fesztivál. De míg ott hazai és külföldi nagysá- gok világhíre kelt feltűnést, itt négyezernél több énekes, táncos, hangszer-előadó, színjátész, versmondó, népművész 24 helyszínen ünnepelheti meg- minden szomorúság, zaklatottság, hátrány- helyzet, életmód hiányosság ellenére – a művé- szetek cselekvő részeseinek józan, tavaszi örö- mét.” – e szavakkal nyitotta meg Czigány György költő, a fesztivál fővédnöke a Kultúrával a Nyu- gat Kapujában megyei fesztivált.

A rendezvényt Győr-Moson-Sopron Megye Ön- kormányzata hirdette meg, fő szervezője a Bar- tók Béla Megyei Művelődési Központ Kht. A fesztivál felmenő rendszerű; kistérségi fordulók- ból, megyei döntőkből és gálából áll.

A rendezvény iránt nagy érdeklődés mutatkozott, amelyet a jelentkezések száma jól tükröz: a me- gye 91 településéből az egyéni fellépők és cso- portok száma 561, ez közel 4500 résztvevőt je- lent. Ezek a számok kiválóan tükrözik a fesztí- válsorozat népszerűségét, és bizonyítják, hogy sok amatőr művészeti csoport működik a megyé- ben. A kistérségi fordulók 2006. február 25. – április 1-je között zajlottak összesen 24 helyszí- nen.

A rendezvénysorozattal a BBMMK Kht. Győr- Moson-Sopron megye lakosságával közösen tisz- teleg Bartók Béla emlékének. A felhívásra jelent- kezett közel 4500 amatőr fellépő a magyar kul- túra hagyományait őrzi, ápolja és közvetíti a nép- zene, a néptánc, a népköltészet területén. A klasszikus zene kategória résztvevői is gyakran választottak Bartók és Kodály darabokat. Úgy gondoljuk, ez sem véletlen.

Hisszük, hogy az élő hagyományápolásnál nem lehet méltóbban emlékezni névadónkra, aki éle- tének egy jelentős szakaszát szentelte ezen érté- kek gyűjtésének és feldolgozásának. A kultúra mai közvetítőinek pedig egyik legfontosabb fe- ladata elődeink tisztelete és az általunk megte- remtett értékek őrzése és továbbadása.

A FERTŐ-TÁJ TERMÉSZETI KINCSEI

Hírlevelünkben új sorozatot indítunk, melyben megyénk egy-egy tájegységét mutatjuk be. Első alkalommal a Fertő-táj élővilágát, természeti értékeit ismertetjük. Következő számunkban a Fertő-táj kulturális látnivalóival ismerkedhetnek meg.

A Fertő-táj biológiai sokfélesége, geológiai érdekességei mellett népi építésze is közrejátszott abban, hogy a vidék elnyerte a Világörökség része megtisztelő címet. Nem is beszélve arról, hogy a fertődi és a nagycenki kastély közismert kulturális látnivalók és építészeti, történelmi korok szellemének hordozói. Az UNESCO 2001-ben a világörökség részévé nyilvánította a Fertő-tájat. A Fertő-tavat és környékét Magyarország és Ausztria közös javaslatára vették fel a világörökségek listájára, ezzel is erősítve a határokon átnyúló együttműködést a két nemzet között. Bernd von Droste, az UNESCO Világörökség Központ alapító igazgatója ünnepi beszédében arra emlékeztette a jelenlévőket, hogy az egykori vasfüggöny hosszú évtizedekig kettévágta ezt a csodálatos vidéket, most azonban a Fertő-tó az európai egység szimbóluma lett.

A vidék természeti öröksége nagyon gazdag, a Fertő-tó "Lacus Peiso" néven már a rómaiak által is ismert sztyepptó. Vize sekély és sós. A tavat elsősorban a csapadékvíz, továbbá a Wulka és Rákos-patak táplálja. A környezetébe besüllyedő medencéje miatt természetes lefolyása nincs, vizét a Hanság-főcsatorna vezeti el. A magyar-osztrák határon átnyúló Fertő hazai részét a környező nádövvel, rétekkel és belső tavakkal, valamint a Szárhalmi-erdővel és a Fertőrákosi kőfejtő tetején található pannon

lejtősztyepp-foltokkal együtt 1977-ben nyilvánították tájvédelmi körzetté. 1989 óta Európa nemzetközi jelentőségű vadvizei között tartják számon. A magyarországi Fertő-táj elkülöníthető részei a Fertőt nyugatról övező Fertőmelléki-dombsor (Fertőrákostól Fertőhomokig) és a délkeleti részen fekvő Fertőzug hazai területe (Hegykőtől Sarródon át Fertőújlak határáig). Fertőrákos közel az osztrák határhoz, a tó nyugati partjánál fekszik.

A kőfejtő tetején tavaszanként szép számban virítanak a **leánykőöröcsinék** és a különféle kosborok. A közephegységek melegkedvelő élővilágának otthon adó Szárhalmi-erdő a dombsor legkiterjedtebb erdeje. Az elsősorban botanikai szempontból kiemelkedő területen a ritkább növényfajok mellett (boldogasszony papucs, légybangó) számos gyakoribb védett faj is megtalálható (**tavaszi hérics**, apró nőszirm). Az erdő jelentős szerepet tölt be a Fertő kétélű és hullói életében is: az állatok ide húzódnak vissza a tél elől. A Fertő délkeleti részén, Sarród község határában, a fertőújlaki út mentén található a nemzeti park központja, a Kócsagvár.

A fertőújlaki (Mekszikópusztai) kutatóházban rendezkedhetnek be mindazok, akik kutatómunkáikat a Nemzeti Parkban készítik. A Nyéki szállás, vagy a fertőújlaki Cikes a vízimadarak (gém- és récefélék, sirályok és partimadarak) igazi paradicsoma. A pusztákon legelésző szürkemarha- és bivaly gulya, illetve rackanyáj; a szikések természetes növény- és állatvilága is mind a táj kiemelkedő értékei közé tartoznak.

A Fertő-tájat keleti irányban elhagyva hazánk egyik legnagyobb, s a Fertővel egykor összefüggő lápterületére, a Hanság medencéjébe érkezünk. Vadvizei, mocsarai, láperdői élelem és eszközforrása voltak a "Hany" emberének. Nád, égerfa, sás, gyékény, füzek találhatóak a területen. Halászkok, csíkászok, pákászkok és ráká-

szok járták az óriási vízivilágot, és összegyűjtötték a vadméhek mézét és a receptojásokat is.

Állataikat a lápszigetek (gorondok) savanyúfűvű legelőin tartották. A Hanság napjainkban szinte kultúrtájja szelődült a számos emberi beavatkozás (vízrendezési munkálatok, tőzgebányászat, stb.) következtében. Sikerült megőrizni azonban tájképi megjelenési formájának egy részét, élővilágának jellegzetes fajait.

A csatornák állóvizében, a tavak védett öbleiben fehér tündérrózsa és békalilium virít. A megmaradt tavokban (Király-tó, Barbacsi-tó, Fehér- és Kónyi-tó) még szép számmal található réti csík és lápi póc. Nádasaiban nagy kócsag, bölömbika és különféle nádi énekesmadarak költenek. Kékperjés láprétejeit mocsári kosbor, buglyos szegfű és kornis tárnics díszíti. Itt még fészkel a **túzok**, a hamvas rétihéja és előfordul a ritka parlagi vipera is. Erdeiben szürke gém kolónia él, **fekete gólya**, darázsölyv és kabasólyom költ.

A világörökségi listára felkerült terület a Fertő-Hanság Nemzeti Park Fertő tavi része, valamint Fertőboz, Fertőrákos köfejtője, s műemléki jelentőségű központja, a fertői Esterházy- és a nagycenki Széchenyi-kastély, valamint környezetük. Az osztrák oldalon vizes élőhelyeket és a műemléki védelem alatt álló Rust belvárosát foglalja magába a világörökségi terület. (Forrás: www.sulinet.hu, www.sopron.hu)

A REZEDA NÉPZENEI EGYÜTTES

Szintén új sorozatot indítunk, melyben Győr-Moson-Sopron megye egy-egy amatőr művészeti csoportját mutatjuk be. Elsőként a dunaszegi Rezeda Népzenei Együttessel ismerkedünk meg.

A festői szépségű Szigetköz egyik kis településén, Dunaszegen alakult meg az együttes tizennyolc esztendővel ezelőtt.

Az együttes már néhány éves működésével magára irányította a közfigyelmet, és egyre több nyilvánosságot kapott. Műsorait előbb szűkebb környezetben, majd egyre szélesebb körben mutathatta be. A közönség elismerését a szakmai sikerek is igazolták. Az országos minősítő rendszerben öt arany minősítést szerzett az együttes, s megyéjében egyedülként már három alkalommal kapta meg az Arany-páva-díjat. A 2005. évben az elsők között szerezte meg az együttes a szakmai minősítőknél elérhető legmagasabb szakmai fokozatot, az Arany-páva-nagydíjat. A Vass Lajos Népzenei Verseny Kárpát-medencei döntőjében az együttes 2002-ben és 2004-ben a Vass Lajos Nagydíjat nyerte el. Mindezek mellett kiemelkedő kultúraterjesztő tevékenységével a Rezeda együttes megkapta 1997-ben a dr. Kovács Pálról elnevezett megyei közművelődési díjat is.

Annak köszönhetően, hogy a csoport tevékenységét szakértői elismerés kíséri, számos lehetőséget kap a tájegység kultúrájának képviselőjére Magyarország különböző tájegységein, s időnként külföldön is. Műsorainkat eddig kilenc európai országban, s 2005-ben Brazíliában, a Sao Paulóban élő magyaroknak mutatták be.

A Magyar Rádió és a Magyar Televízió is számos alkalommal készített felvételeket a csoporttal. E felvételek különböző népzenei adásokban gyakran elhangzanak.

A Magyar Millennium tiszteletére a Rezeda együttes eddigi legsikeresebb összeállításait a Szívem szép rózsza című önálló CD és hangkazetta formájában is megjelentette. A hanghordozó megjelentetése is kedvező fogadtatásra lelt szakmai körökben. Közreműködőként az együttes felvételei hallhatók a dr. Timaffy László néprajzkutató munkásságát bemutató Tündérvilág, továbbá a rábaközi néphagyományokat bemutató Daloló-muzsikáló Rábaköz című hanghordozón is.

A Rezeda Népzenei Együttes a térség legismertebb ifjúsági együttese közé tartozik. Évenkénti 35-40 közszereplésével fontos szerepet tölt be a magyar népi kultúra éltetésében. Ismeretterjesztő célzatú előadásai fontos szerepet szánnak a közös énekelés örömeinek bemutatására és a magyar népi hangszeres jellemző sajátosságainak megismertetésére is.

Kozma László
A Rezeda Népzenei Együttes
Művészeti vezetője

**Tisztelt Polgármesterek!
Kedves Kollégák!**

Hírlevelünkben szívesen közlünk információkat Győr-Moson-Sopron megye településeiről, kulturális eseményeiről, a művelődési házak programjairól.

Negyedévente megjelenő Hírlevelünkben szeretnénk tájékoztatást adni a megye közművelődési munkájáról.

Cikkeiket a következő elérhetőségeken várjuk:

e-mail: bbmmk@enternet.hu • Fax: 96/326-731

Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Kht.

9022 Győr, Czuczor Gergely utca 17.

Tel: 06-96/326 522 • Fax: 06-96/326 731

e-mail: bbmmk@enternet.hu • web: www.bbmmk.hu

Felelős kiadó: **Tóthné Hajmási Izabella** ügyvezető igazgató